

Nieuwe Kerk, Kampen, 11 december 2020
Theologische Universiteit Kampen
Ter gelegenheid van de promotie van Yme Horjus

Beste Yme,

Ik wil je zelf én namens het kerkgenootschap, de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, van harte feliciteren met je proefschrift en je behaalde doctorstitel. De felicitaties zijn natuurlijk ook aan Anne gericht en aan je naaste familie, en diverse lieve vrienden, die je in het proces van onderzoek hebben bijgestaan, aangemoedigd en ondersteund, vooral toen de laatste loodjes zwaar wogen. En wat hebben die zwaar gewogen.

Ik wil je niet alleen feliciteren, maar ik wil je ook lof toezwaaien, hoe ongemakkelijk je je hierbij wellicht voelt. Je hebt met dit proefschrift flink academisch werk verricht en tegelijk bevestigd wat we eigenlijk al van je weten, namelijk dat je geschonken bent aan de kerk. Je bent een gemeentemens die met hart en ziel gelooft, denkt en redeneert. Dit laatste is met dit gerijpte boek nog eens aangetoond. Je weet het geleefde geloof, en de complexe vragen die daaruit naar voren komen, op een hoger academisch plan te tillen, te doordenken, met theorie te verrijken, en doorwrochte oplossingsrichtingen aan te wijzen.

Achter dit zware werk is nu een punt gezet, of eigenlijk staat er geen punt, maar een dubbele punt, want je hoopt dat je boek iets losmaakt en dat er doorwerking zal plaatsvinden. Je onderzoek veronderstelt dit immers ook, want het gaat over ‘tucht van onderop’, wat aanvankelijk de titel van je dissertatie zou zijn, maar wat je later hebt omgezet in ‘elkaar aanspreken’. ‘Tucht van onderop’ bleek te pretentief, omdat maar moest blijken dat daar draagvlak voor bestond. Toch ligt je hart meer bij ‘tucht van onderop’ dan bij ‘elkaar aanspreken’, of anders gezegd: ‘elkaar aanspreken’ is voor jou een lightversie van ‘tucht van onderop’.

Dit typeert je, Yme, niet alleen als Baptistepredikant, maar ook als verse doctor. Je hebt als predikant diverse gemeenten gediend, de gemeente Makkum en Workum, de gemeente Hengelo (Oost), de gemeente Harlingen, de gemeente Doetinchem, de gemeente Ede (Siloam), en hebt in die jaren gezien hoe Christus, als het evangelie wordt geleefd en geleerd, in de gemeente de herderlijke zorg van onderop tot stand laat komen. Hier liggen voor jou diepe congregationale overtuigingen. Tucht is de verantwoordelijkheid van christenen in de gemeente samen. Hier ligt zogezegd een geestelijke verantwoordingsplicht. Als docent praktische theologie aan het Baptistenseminarium (1988-2000) en oud-rector van het Baptistenseminarium (1994-2000) heb je deze wijze van gemeente-zijn ook onderwezen aan aankomende predikanten. En wat komt het mooi samen dat je je ervaringen en

overtuigingen als predikant, docent en oud-rector nu kunt bekronen met een academische glans en titel. Je boek is als het ware de belichaming van wat je bezielt en wat je professioneel hebt geleefd. Je observaties over draagvlak en de theoriebouw eromheen gaan over gedetailleerde onderzoeksgegevens en laten zien dat het je menens is, dat hier de christelijke gemeenschap op het spel staat.

Ik sluit af met te constateren dat je met je onderzoek de kerk in Nederland, en in het bijzonder de Baptistengemeenten in Nederland, wilt terugverwijzen naar de geestelijke levensader in Christus die diep in het evangelie verankerd zit. Je wijst terecht op Matteüs 16 en 18, waar Jezus zelf de gemeente in het evangelie introduceert en de bouw daarvan direct verbindt met geestelijke zorg en tucht, die James Wm. McClendon 'watchcare' noemt. Onderlinge geestelijke zorg is geen optie voor de christelijke gemeenschap, in de zin van 'dit kún je doen' of 'zúllen we dit doen?', maar er rust zorgplicht op de christelijke gemeenschap, omdat deze de gemeente van Christus is en geestelijke zorg, en dus ook tucht, kenmerk, keurmerk en waarmerk van die kerk is. Zelfkritiek, zelfcensuur, zelfcontrole en zelfcorrectie komen met de wezenskenmerken en de *notae ecclesiae* automatisch mee.

Het is dan ook geen toeval dat Jezus' broer Jakobus er zijn brief mee afsluit, en ik lees de woorden in de NBV-vertaling voor: 'Broeders en zusters, als een van u afdwaalt van de waarheid en een ander laat hem daarheen terugkeren, dan mag hij weten: wie een zondaar van het dwaalspoor terugbrengt, redt hem van de dood en wist tal van zonden uit' (Jakobus 5:19-20). Het hervinden van deze bron, het hervinden van het nodige draagvlak voor zelfcensuur en zelfcorrectie, heeft voor kerken een zekere urgentie. Dit beluister ik niet alleen van Jezus en Jakobus, maar tussen de regels door ook op elke bladzijde van jouw boek, Yme. Dank dat je de christelijke gemeenschap in je professionele loopbaan, die nu ook een academische is, zo nadrukkelijk met dit 'eerherstel van de tucht' wilt dienen.

Ik hoop van harte dat tijd en gezondheid je gegeven worden om te genieten van de spin-off van dit gebeuren, het vieren van de resultaten, en vooral de wijze waarop je wetenschappelijke inzichten door anderen worden opgepakt en worden verder gedragen. Proficiat.

Prof. dr. Henk Bakker